

Cyberbullying

Elektroničko nasilje

Što je cyberbullying?

Ovaj oblik nasilja obuhvaća situacije kada je dijete izloženo napadu drugog djeteta ili grupe djece putem Interneta ili mobilnog telefona.

To može uključivati:

- ◆ Slanje uznemirujućih poruka mobitelom, elektronskom poštom ili putem društvenih mreža
- ◆ Krađu ili promjenu lozinke za elektronsku poštu ili nadimka na društvenim mrežama
- ◆ Objavljanje privatnih podataka ili neistina na društvenim mrežama ili drugim internetskim stranicama
- ◆ Slanje uznemirujućih slika putem elektronske pošte ili slikovnih poruka na mobitelu
- ◆ Slanje pornografije i neželjenih poruka putem elektronske pošte ili mobitela
- ◆ Slanje virusa na elektronsku poštu ili mobitel
- ◆ Lažno predstavljanje kao drugo dijete

Virtualno nasilje ima stvarne posljedice!

ZAPAMTITE!

Vaša djeca mogu znati više od vas o tehnologiji, ali vi znate više o životu. Dopušteno vam je postaviti pravila i tražiti njihovo poštovanje. Vi ste još uvijek roditelj!

Koji su znakovi...

...kad je dijete žrtva:

- ◆ Pokazuje znakove straha ili tjeskobe te niskog samopoštovanja
- ◆ Sklonije je negativnim komentarima
- ◆ Izbjegava razgovor o mrežnim aktivnostima
- ◆ Nesretno je uznemireno, pogotovo nakon upotrebe računala
- ◆ Ima problema sa spavanjem, noćne more
- ◆ Prijeti da će ozlijediti sebe ili druge oko sebe
- ◆ Uzrujano je kada je na Internetu

...kad je dijete nasilnik:

- ◆ Agresivno je s roditeljima, prijateljima, ljubimcima i ne misli da je to nešto loše
- ◆ Ne mari za tuđe osjećaje
- ◆ Ima prijatelje koji su nasilni ili agresivni
- ◆ Ne može procijeniti kakav je utjecaj njegova ponašanja na druge
- ◆ Drži u tajnosti svoje mrežne aktivnosti te skriva zaslon kada su drugi u blizini
- ◆ Dosta vremena provodi na Internetu
- ◆ Uzrujano je kada računalo nije dostupno
- ◆ Izbjegava razgovor o mrežnim aktivnostima

Savjeti za roditelje

- ◆ Pronađite vremena za djecu. Nemojte koristiti računalo i Internet kao dadilju.
- ◆ Ograničite korištenje računala na jedan ili dva sata dnevno. Dobro je uvesti jasna pravila i ograničenja vezano uz korištenje Interneta.
- ◆ Razgovarajte s djetetom o opasnostima Interneta i poučite ga da ne daje osobne podatke ni fotografije na Internetu te da ne dogovara susrete s nepoznatim ljudima.
- ◆ Stavite računalo u dnevni boravak, a ne u dječju sobu.
- ◆ Potičite korištenje računala kao oruđa za učenje, a ne isključivo za zabavu.
- ◆ Upoznajte njihove internetske prijatelje onoliko koliko poznajete i ostale prijatelje.
- ◆ Naglasite svojoj djeci kako oni nisu krivi ako su žrtve elektroničkog nasilja. Recite da im nećete zbog toga oduzeti pravo na korištenje računala.
- ◆ Koristite programe i aplikacije za roditeljski nadzor aktivnosti na Internetu. Postoje mnogi kvalitetni i besplatno dostupni alati.

Što još možete učiniti?

- ◆ Poučiti dijete da ne odgovara na nasilne, prijeteće ili na bilo koji način sumnjive poruke niti da ih šalje drugoj djeci.
- ◆ Ne brisati poruke ili slike, jer mogu poslužiti kao dokaz.
- ◆ Pokušati otkriti identitet nasilnika ili žrtve kako bi se mogle poduzeti mjere za sprječavanje nasilja.
- ◆ Kontaktirati Internet dobavljača odnosno poslužitelja usluge.
- ◆ Pokušati kontaktirati roditelje djeteta nasilnika ili djeteta žrtve (postoji velika vjerojatnost da oni ne znaju da se njihovo dijete nasilno ponaša ili trpi nasilje).
- ◆ Kontaktirati policiju ukoliko poruke preko Interneta sadrže prijetnje nasiljem, uhođenje, napastovanje, dječju pornografiju i sl.